

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

17. 04. 2019

nr RPW

10999/2019 P

(podpis)

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Warszawa, dnia 2019 -04- 1 5

03980200169256
RPW/10999/2019 P
2019-04-17

Znak sprawy:RR.prz.071.24.2019

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu RP

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Roberta Dowhana na 75 posiedzeniu Senatu w dniu 21 marca 2019 r. uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Obowiązek zawarcia umowy pomiędzy producentem produktów rolnych, a pierwszym nabywcą został określony w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 945 z późn. zm.) wykonującej postanowienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 i dotyczy również sektora owoców i warzyw. Zakres w jakim muszą być zawierane ww. umowy został wskazany w art. 38q ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych. Wymóg zawarcia umowy obowiązuje w przypadku, gdy zbywającym jest producent będący rolnikiem a nabywca jest przetwórcą lub dystrybutorem, który nie zbywa tych produktów rolnych bezpośrednio konsumentom finalnym. Przepisów nie stosuje się, w przypadku, gdy producent będący członkiem:

- 1) spółdzielni, sprzedaje produkty rolne do spółdzielni, której jest członkiem,
- 2) grupy producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach sprzedaje produkty rolne do grupy producentów rolnych, której jest członkiem,
- 3) wstępnie uznanej grupy producentów owoców i warzyw za organizację producentów owoców i warzyw w rozumieniu przepisów o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu sprzedaje owoce lub warzywa do tej grupy,
- 4) uznanej organizacji producentów owoców i warzyw w rozumieniu przepisów o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu sprzedaje owoce lub warzywa do tej organizacji,

5) organizacji producentów uznanej na podstawie art. 38i ust. 1 lub uznanej w rozumieniu przepisów o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych sprzedaje produkty rolne do tej organizacji jeżeli statut lub umowa, lub umowa członkowska spółdzielni, grupy lub tej organizacji spełniają warunki określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych w przepisach rozporządzenia nr 1308/2013.

Podkreślenia wymaga fakt, że jednym z warunków zawarcia umowy, zgodnie z art. 148 ust. 4 oraz 168 ust. 6 rozporządzenia nr 1308/2013, jest to, że wszystkie elementy umów na dostawę produktów rolnych zawieranych przez producentów z przetwórcami lub dystrybutorami są swobodnie negocjowane pomiędzy stronami.

Mając na uwadze sytuację jaka panowała na rynku owoców w sezonie 2018, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podjęło i podejmuje działania mające na celu poprawę sytuacji producentów owoców, w tym owoców miękkich i jabłek. W 2018 i 2019 r. odbyły się spotkania, w których uczestniczyli przedstawiciele producentów owoców i reprezentanci branży przetwórstwa owocowo-warzywnego celem wypracowania systemowych rozwiązań. Powołana została grupa robocza do spraw wypracowania przykładowej umowy na dostarczanie produktów rolnych w sektorze owoców i warzyw. W skład grupy weszli przedstawiciele producentów rolnych, firm skupujących, przetwórców, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wypracowany projekt umowy kontraktacji zawiera wymagane elementy umowy, obejmującej każdą dostawę określonych produktów przez producenta do przetwórcy lub dystrybutora, wynikające z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013. Przykładowy wzór umowy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju .

Nie rozwiązało to jednak wszystkich problemów (zawieranie umów tuż przed dostawą, brak gwarancji ceny do zapłaty). Dlatego po trzech latach obowiązywania przepisów w zakresie wymogu zawierania umów na dostarczanie produktów rolnych, zaproponowano rozwiązania legislacyjne polegające m.in. na objęciu ogniw pośredniczących w dystrybucji surowców rolnych (np. punktów skupu) wymogiem zawierania umów na wybranych rynkach, rozszerzeniu delegacji ustawowej poprzez określenie rodzajów produktów, dla których minister właściwy do spraw rynków rolnych może określić w drodze rozporządzenia: minimalny okres obowiązywania umowy lub minimalny okres od zawarcia umowy do realizacji dostawy wybranych produktów lub termin zawarcia umowy na dostarczanie produktów rolnych oraz wyłączeniu wymogu stosowania umów w odniesieniu do związków grup producentów rolnych i zrzeczeń organizacji producentów sprzedających produkty rolne nabyte od swoich członków (jeżeli statut lub umowa, lub umowa tego podmiotu spełniają

warunki określone w rozporządzeniu 1308/2013) oraz w odniesieniu do sprzedaży produktów rolnych za pośrednictwem giełdy towarowej lub na terenie rolno-spożywczych rynków hurtowych.

Należy w tym miejscu podkreślić, że zgodnie z art. 168 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013, w przypadku gdy państwo członkowskie postanowi określić minimalny okres obowiązywania umów, to producent ma prawo do sprzeciwienia się stosowaniu takiego minimalnego okresu obowiązywania, pod warunkiem iż złoży taki sprzeciw na piśmie. W takim przypadku strony mają swobodę negocjacji wszystkich elementów umowy.

Zaproponowane rozwiązania mają na celu wzmocnienie pozycji rynkowej rolników w łańcuchu dostaw żywności oraz stanowią pozytywną odpowiedź na postulaty producentów owoców wyrażane podczas spotkań i korespondencji. W trakcie konsultacji społecznych projekt ustawy zostanie przesłany do organizacji rolniczych, co będzie okazją do sformułowania i przekazania uwag.

wz. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Tadeusz Romańczuk